

“Herdefiniëring van landbouw kan toekomst veeteeltbedrijven versterken”

duiding

Steunpunt Korte Keten pleit voor een nieuwe definitie van landbouw. “Landbouw wordt te veel gezien als sector voor de productie van dieren en plantaardige voeding terwijl het tegenwoordig veel breder gaat”, vertelt Ann Detelder. Met een ruimere definitie van landbouw en door meer toe te laten in agrarisch gebied heeft de korte keten volgens haar meer kans van slagen. Detelder uitte haar visie tijdens een afsluitende informatiedag bij het project “Kunnen veeteeltbedrijven hun stikstofuitstoot verlagen en tegelijk rendabel blijven?”, waarbij de verbredingsstrategie met korte keten in het post-stikstoftijdperk werd onderzocht.

22 DECEMBER 2024

Jerom Rozendaal

Lees meer over:

[korte keten](#)

[stikstof](#)

[beleid](#)

[veehouderij](#)

“De korte keten biedt perspectief voor bedrijven die in de problemen komen door het stikstofdecreet, maar het is geen allesomvattende oplossing.” Dat is de enigszins voorspelbare conclusie van het demoproject waarbij het Steunpunt onderzocht of de korte keten een oplossing kan zijn voor bedrijven die een kleinere veestapel overwegen om de stikstofuitstoot te verminderen.

Het Steunpunt Korte Keten begeleidde en adviseerde de voorbije decennia een paar duizend landbouwbedrijven. Volgens Statbel waren er in 2020 maar liefst 4.329 landbouwbedrijven in Vlaanderen die (een deel van) hun productie rechtstreeks aan de consument verkopen. Dit aantal verdubbelde in zeven jaar tijd. “De grote toename zorgt wel voor meer concurrentie. Een korteketenondernemer moet zich onderscheiden met een doordachte bedrijfsstrategie en een sterk businessplan. Zomaar starten en zien waar het schip strandt, is geen optie meer,” aldus Detelder.

Randvoorwaarden

De stikstofmaatregelen hebben geleid tot een sterke toename van adviesaanvragen bij Steunpunt Korte Keten. Hoewel de korte keten kansen biedt voor veeteeltbedrijven, wijst Detelder op een aantal randvoorwaarden: “De locatie van het bedrijf, de motivatie en vaardigheden van de ondernemer zijn cruciaal. Daarnaast moet een korteketenondernemer een goede verkoper en marketeer zijn, sociale media benutten, kansen voor samenwerking grijpen en sterke financiële kennis hebben.”

Binnen het demonstratieproject ontwikkelde het Steunpunt een haalbaarheidskader, een rekentool waarmee een varkens- of rundveehouders kunnen bepalen hoeveel dieren nodig zijn om een inkomen uit korteketenactiviteiten te genereren. Op de website zijn ook tal van getuigenissen van boeren opgenomen die de voorbije jaren een succesvolle korteketenactiviteit opstartten en dienen als inspiratiebron voor andere ondernemers.

Eén van de ondernemers die recent een korteketenactiviteit is opgestart, is Stefanie Van Stappen. Twee jaar geleden startte zij op het ouderlijke varkensbedrijf in Nieuwkerken-Waas (Sint-Niklaas) een hoeveslagerij en koppelde hier boerderijbeleving en educatie aan. Het Bagynhof groeide snel en Van Stappen heeft inmiddels jobstudenten in dienst om het werk te verzetten.

Nieuwe generatie overnemers zoekt alternatieven

Volgens Daniel Cromphout, consultant nieuwe verdienmodellen agrovoeding, is het Bagynhof exemplarisch voor veel recente korteketeninitiatieven in de landbouw. “Vroeger dachten overnemers traditioneel aan het voortzetten van de bestaande activiteiten en een eventuele uitbreiding om voldoende inkomen voor twee families te genereren. Tegenwoordig kijken overnemers, die vaak hoger geschoold zijn en werkervaringen hebben in andere takken, naar bedrijfsverbreding.”

Het is volgens Cromphout ook de reden waarom het opstarten van een korteketenactiviteit vaak samenvalt met de intrede van een nieuwe generatie. Behalve dat deze overnemer extra inkomsten zoekt op het bedrijf, is dit volgens Cromphout ook één van de weinige momenten waarop een bedrijfsverbreding mogelijk is. Bij een traditionele investeringscyclus daarentegen hebben bedrijven, wanneer ze eenmaal een investering hebben aangegaan, geen financiële ruimte meer voor nevenactiviteiten.”

Dat was ook een belangrijke conclusie van Riccy Focke, Transitie manager PAS bij het Agentschap Landbouw en Zeevisserij. “Voor jonge, grote bedrijven is de korte keten vaak geen optie. Deze ondernemers investeerden in nieuwe stallen, melkrobots en ander materiaal en hangen dus vast aan zware en langlopende leningen. Een afbouw van de veestapel past niet in dit plaatje want met de verkoop van ijs of vlees kunnen ze de zware leningen wellicht niet afbetalen”, vertelt hij.

Focke sluit zich aan bij de conclusie van het Steunpunt Korte Keten dat bedrijfsverbreding met hoeveerverkoop een oplossing kan zijn voor sommige bedrijven. Hij noemt een aantal trends die in de kaart spelen van lokale hoeveerverkoop. “Enerzijds zie je dat de winkels wegtrekken uit de dorpen, waardoor er ruimte en mogelijkheden ontstaan voor nieuw aanbod.” Ook noemt hij de verschuiving van maatschappelijke interesse van ultrabewerkt voedsel naar primaire producten een potentiële mogelijkheid in de toekomst.

duiding

Herdefiniëring landbouw gewenst

Volgens de aanwezigen op de informatiedag van Steunpunt Korteketen zou ook het beleid het potentieel van de korte keten kunnen vergroten. Volgens Ann Detelder bestaat er veel wetgeving die de ontwikkeling van korteketenconcepten belemmert. “Zo mogen je korteketeninkomsten niet de overhand krijgen in je business model, anders verlies je tal van rechten zoals VLIF-steun.” Ook de mogelijkheid om logistieke hubs of recreatieve voorzieningen te integreren op landbouwbedrijven wordt door de huidige wetgeving beperkt.

“De overheid kan niet enerzijds eisen dat de veestapel wordt verminderd en anderzijds geen ruimte bieden voor alternatieve groeimogelijkheden”, stelt Detelder. Zij pleit voor een herdefiniëring van

Korteketenondernemer riskeert melk te moeten inkopen door afroming NER's

landbouw, zodat ook activiteiten zoals logistiek, hoeverrecreatie en boerderijtoerisme binnen agrarische gebieden mogelijk worden. Bram Van Hecke, raadgever van Vlaams Landbouwminister Jo Brouns, bevestigt dat er gesprekken plaatsvinden met de sector over deze uitdagingen. “We moeten waken over een evenwicht. Een varkensbedrijf met hoeveerverkoop mag geen slagerij met minimale landbouwactiviteiten worden. Daar is landbouwgebied niet voor bedoeld. Het gaat om een delicaat evenwicht waar we de juiste balans moeten vinden,” besluit Van Hecke.

Uitgelicht

Korteketenondernemer riskeert melk te moeten inkopen door afoming NER's

duiding

Melkveehouder Mark De Boey uit Sint-Gillis-Waas heeft de afgelopen jaren fors ingezet op de ontwikkeling van zijn korteketenactiviteiten en zijn veestapel aanzienlijk verklein...

🕒 12 DECEMBER 2024

[Lees meer](#)

VILT vzw

Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact

M • info@vilt.be

Volg ons op:

screenreader.visit us on our facebook page: <https://www.facebook.com/vilt.nieuws/>

screenreader.visit us on our linkedin page: <https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/>

screenreader.visit us on our instagram page: <https://www.instagram.com/vilt.nieuws>

screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws

screenreader.visit us on our bluesky page: <https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social>

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |

[Privacy policy](#)

[Copyright](#)

[Cookie Policy](#)

[Cookie instellingen aanpassen](#)

Webdesign by Who Owns The Zebra